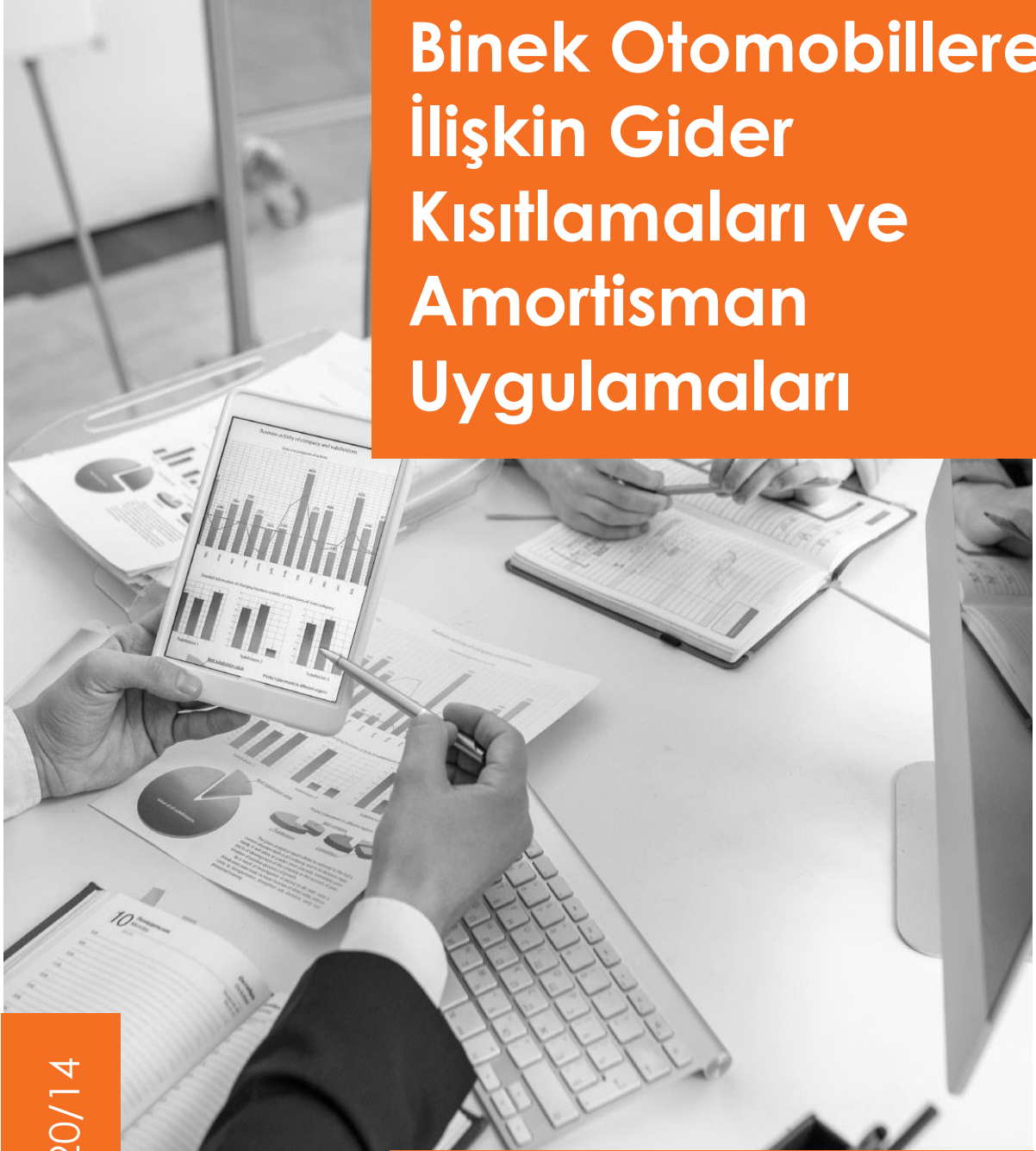

Binek Otomobillere İlişkin Gider Kısıtlamaları ve Amortisman Uygulamaları

2020/14

Ahmet YILMAZ

25.10.2020

I. GİRİŞ

27.05.2020 tarihli ve 31137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde, binek araçlara ait amortisman, kiralama, faiz, yakıt ve bakım onarım gibi giderler hakkında bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Bu makalede sözü edilen düzenlemeye ilişkin uygulama esasları ile konuya ilişkin tereddütlü noktalar işlenecektir.

II. BİNEK OTOMOBİLİN TANIMI

Binek otomobil, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3. maddesinde, yapısı itibarıyla, sürücüsü dahil en fazla 9 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıt olarak tanımlanmaktadır. Buna karşın, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2. maddesinde yapısı itibarıyla, sürücüsü dahil en çok 8 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araç şeklinde tanımlanmaktadır.

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa ekli 1 sayılı listenin 9. maddesinde ise doğrudan bir tanım yer almamakla beraber, Türk Gümrük tarife cetveline atıfta bulunularak, 87.03 pozisyonundaki binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil). [(Yalnız binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları, jipler, vb., motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar, "8703.10.11.00.00 özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar", "8703.10.18.00.00 diğerleri"] [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, para arabaları, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar hariç]' ifadelerine yer vermektedir.

Görüldüğü gibi mevcut yasal düzenlemelerde doğrudan binek otomobil tanımı yapılmamakta olup, üç farklı kanunu değerlendirdiğimizde ve piyasada

mevcut uygulamalarda göz önünde bulundurulduğunda, binek otomobilleri, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.03 pozisyonunda yer alan, ambulanslar, mahkûm taşımaya mahsus arabalar, para arabaları, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtların dışında kalan insan taşımak amacıyla kullanılan motorlu taşıtları olarak tanımlanabiliriz.

III. BİNEK OTOMOBİLLERE AİT KİRA BEDELLERİNE İLİŞKİN GİDER SINIRLAMASI VE KDV UYGULAMASI

Yapılan düzenleme ile kiralık araçlara ait aylık kira bedellerine ilişkin gider yazılabilecek tutara sınırlama getirilmiş ve aylık kira bedeline ilişkin gider yazılabilecek üst sınır, 2020 yılı için KDV hariç 5.500 Türk lirası olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan KDV Kanununun 30'uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi yönünden kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen KDV, hesaplanan KDV'den indirilememektedir. Bu kapsamda, binek otomobillerin kiralanması durumunda, kira bedellerinin ilgili yıl için belirlenen azami tutarı aşması halinde, aşan kısma ait KDV, ilgili dönemdeki hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği gibi gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde de gider olarak dikkate alınmayacaktır.

Örnek 1: Z Marketler AŞ, 01.06.2020 tarihinde aylık 6.000 + KDV bedel ile bir adet araç kiralamış olsun. Bu kiralamaya ilişkin gider gider yazılabilecek tutar ve indirimine konu edilecek KDV aşağıdaki gibidir.

	Kiralama Bedeli	Kanuni Sınır	Kanunen Kabul Edilmeyen Gider
KDV Matrahı	6.000	5.500	500
KDV %18	1.080	990	90
Toplam	7.080	6.490	590

Tabloda görüldüğü üzere 5.500 TL gider olarak kayıtlara alınacak, buna ilişkin 990TL KDV ilgili beyannamede indirimine konu edilecektir. Sınırı aşan 500TL gidere ilişkin 90 TL tutarındaki KDV indirimine konu edilmezken ayrıca anılan gider ile

buna ilişkin KDV toplamı olan 590TL kanunen kabul edilmeyen gider (KKEG) olarak şirket kayıtlarına alınacaktır.

A. Binek Otomobillerin Günlük Kiralanmasında Gider Kısıtlaması

Binek otomobillerin günlük şekilde kiralanmasında gider kısıtlaması, günlük kiralama bedelinin hesaplanması suretiyle uygulanacaktır. Kiralama giderlerine ilişkin günlük gider kısıtlamasının uygulanmasında, kiralamanın yapıldığı tarihte gider olarak dikkate alınabilecek aylık azami kiralama giderinin o ayın gün sayısına bölünmesiyle elde edilecek tutar dikkate alınacaktır.

Örnek 2 : Beyaz eşya ticareti faaliyetiyle iştigal eden BAY Ltd. Şti. 10/05/2020 tarihinde bir adet binek otomobil kiralamıştır. Kiralama sözleşmesine göre binek otomobilin günlük kiralama bedeli 350 TL olup, sözleşme süresi 10 gündür. Binek otomobil kiralaması günlük şekilde yapıldığından kiralama gideri kısıtlamasında günlük bedel uygulanacak olup, günlük bedelin tespitinde ise o yıl için belirlenen ve gider olarak dikkate alınabilecek azami kiralama bedelinin, kiralamanın yapıldığı tarihteki ayın gün sayısına bölünmesiyle elde edilecek tutar dikkate alınacaktır.

Mükellef kurum tarafından kiralama Mayıs ayı içinde yapıldığından, o yıl için belirlenen ve kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek aylık azami kiralama gideri olan 5.500 TL, Nisan ayının gün sayısı olan 30'a bölünerek gider olarak dikkate alınabilecek günlük azami kiralama bedeli bulunacaktır.

Buna göre, hesaplamalar aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde olacaktır.

$5.500 / 30 = 183,33 \text{ TL}$	(Kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecek azami günlük kiralama bedeli)
$183,33 \times 10 = 1.833,33 \text{ TL}$	(On günlük kiralama için safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek azami tutar)
$3.500 \text{ TL} - 1.833,33 \text{ TL} = 1.666,67 \text{ TL}$	(Mükellef kurum tarafından KKEG olarak dikkate alınması gereken kiralama gideri)

B. KDV Mükellefi Olmayan Banka ve Sigorta Şirketlerince Gider Yazılabilecek Binek Otomobillerde Kiralama

KDV'den istisna olan banka ve sigorta şirketleri gibi faaliyetler yürüten işletmelerde de kiralamaya ilişkin olarak safi kazancın tespitinde gider yazılabilecek tutar KDV dahil 5.500 TL olarak belirlenmiş olup bu tutarı aşan kısım kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 3 : (AB) Bankası 01/05/2020 tarihinde katma değer vergisi dahil aylık 6.500 TL (5.508,47 TL + %18 KDV 991,53 TL) bedel karşılığında bir adet binek otomobil kiralanmıştır. KDV Kanununa göre bankaların Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler KDV'den istisna olduğundan, (AB) Bankası binek otomobilin kiralanmasına ilişkin yapmış olduğu 6.500 TL tutarındaki KDV dahil kiralama giderinin 5.500 TL'si 2020 yılı için banka tarafından safi kurum kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek, 1.000 TL kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

C. Finansal Kiralama Yoluyla Edinilen Binek Otomobillere İlişkin Yapılan Ödemeler

Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin yapılan ödemeler için aylık kiralama gideri kısıtlaması söz konusu olmayacaktır. Bu bağlamda, finansal kiralama yoluyla işletme aktifine alınmış binek otomobiller için ödemelerin anapara ve faiz ödemesi olarak ayrıştırılarak, faiz gideri ilk yıl "Haklar" hesabında izlenen binek otomobilin maliyetine dâhil olunacak, sonraki yıllarda ise tercihen gider veya maliyet olarak dikkate alınacaktır.

IV. BİNEK OTOMOBİLLERE İLİŞKİN TAMİR, BAKIM, YAKIT VE BENZERİ CARİ GİDERLER

Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek

otomobillere ilişkin giderlerin en fazla %70'i, gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecektir. Bu kapsamdaki giderler genel olarak taşıtların tamir, bakım, yakıt, sigorta ve benzeri cari giderleridir.

Örnek 4 : İnşaat ürünlerinin toptan ticareti faaliyeti nedeniyle kurumlar vergisi mükellefi olan Efe Ltd. Şti.'nin sahip olduğu binek otomobillere ilişkin 2020 hesap döneminde yapmış olduğu giderler aşağıdaki gibi olup, giderlerin tümü bu yıl için yapılmıştır.

Akaryakıt Gideri	7.680,00TL
Sigorta Gideri	1.100,00TL
Otopark Gideri	250,00TL
Bakım/ Onarım Gideri	1.560,00TL
Motorlu Taşıtlar Vergisi	305,00TL
Köprü ve Otoyol Geçiş Ücreti	1.750,00TL

Buna göre, Efe Ltd. Şti.'nin sahip olduğu binek otomobiller için yapmış olduğu harcamalara ilişkin safi kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek azami tutarlar aşağıdaki gibi olacaktır:

Yapılan Giderin Türü	Toplam Harcama (A)	Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Azami Tutar (A)x0,70 (A)x0,70	Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (A)x0,30
Akaryakıt Gideri	6.300 TL	4.410 TL	1.890 TL
Sigorta Gideri	1.440 TL	1.008 TL	432 TL
Otopark Gideri	390 TL	273 TL	117 TL
Bakım/ Onarım Gideri	2.360 TL	1.652 TL	708 TL
Köprü ve Otoyol Geçiş Ücreti	670 TL	469 TL	201 TL
Motorlu Taşıtlar Vergisi(*)	1.680 TL	-	1.680 TL

(*)Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 14'üncü maddesi uyarınca, taşıt kiralama faaliyeti ile uğraşan işletmelerin bu amaçla kiraya verdikleri taşıtlar hariç binek otomobiller için ödenen vergiler gelir ve kurumlar vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmemektedir.

Buna göre; otopark, köprü/otoyol geçiş ücretleri ve binek otomobilin iktisabına ilişkin ödenen faiz giderleri (2020 hesap dönemine isabet eden) bu kapsamda sayılmıştır. Yapılan giderlerin işletmeye veya envantere kayıtlı ya da kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

Örnek 5: Y Anonim Şirketi aktifine kayıtlı iki adet binek otomobile 1/9/2019 tarihinde zorunlu trafik sigortası yaptırmıştır. Sigorta poliçe bedeli 1.600 TL olup, poliçenin süresi bir yıldır. Buna göre, (F) A.Ş. tarafından sahip olunan binek otomobiller için yapılan sigorta giderlerinin 2019 hesap dönemine tekabül eden kısmı olan $((1.600 \text{ TL} / 12) \times 4) = 533,33 \text{ TL}$ 'nin tamamı söz konusu dönemde safi kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.

Ancak, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih olan 1/1/2020 tarihinden sonrasına tekabül eden ve poliçenin düzenlendiği tarihte "280- Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabında" izlenen $((1.600 \text{ TL} / 12) \times 8) = 1.066,67 \text{ TL}$ 'nin azami %70'i olan $(1.066,67 \text{ TL} \times 0,70 = 746,67 \text{ TL})$, 2020 hesap dönemi için kurum kazancından gider olarak indirilebilecektir. Gider olarak indirimi kabul edilmeyen tutar $(1.066,67 \text{ TL} - 746,67 \text{ TL} = 320,00 \text{ TL})$ Y A.Ş.'nin kayıtlarında kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

V. BİNEK ARAÇLARDA AMORTİSMAN UYGULAMASI

Binek otomobilin kullanılmamış olarak alınması durumunda KDV ve ÖTV'lerin doğrudan gider kaydedilme veya maliyete kaydedilme imkanı devam etmektedir.

A. Doğrudan Gider Kaydedilme Hakkının Kullanıldığı Hallerde Amortisman Uygulaması

Doğrudan gider olarak kaydedilen vergilerin 2020 yılında en fazla 140.000 TL'si gider yazılabilecektir. Bu durumda, binek otomobilin maliyet bedelinin en fazla 160.000 TL üzerinden ayrılan amortisman kazançtan indirilebilecektir. Geriye kalan tutarlar ise KKEG olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 6: İnşaat işiyle iştiğal eden kurumlar vergisi mükellefi X Ltd. Şti. 1/8/2020 tarihinde vergisiz fiyatı 250.000 TL olan bir adet binek otomobil satın almıştır. Söz konusu araç için mükellef tarafından ödenen özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi tutarı toplamı 310.000 TL olup, mükellef tarafından binek otomobilin iktisabı için ödenen vergiler safi kazancın tespitinde tercihen doğrudan gider olarak dikkate alınmıştır. Adı geçen mükellef söz konusu binek otomobili 31/12/2023 tarihinde 100.000 TL bedel karşılığında satmıştır. Buna göre, işletme kayıtlarına vergisiz satış fiyatı üzerinden alınan binek otomobil için 2020 yılında en fazla 160.000 TL'ye isabet eden kısım için ayrılan amortisman, kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Binek otomobillerde amortisman hesaplamasında kıst dönem uygulanmaktadır. Binek otomobilin satın alındığı tarihten itibaren dönem sonuna kadar geçen süre üzerinden amortisman hesaplanır. Bu sebeple 2020 yılına ait amortisman hesaplaması; $160.000 \times 0,20 = 32.000$ TL bir yıllık amortisman tutarını ifade eder. Binek otomobil 01.08.2020 tarihinde alındığı göz önünde bulundurulduğunda yıl sonuna kadar 5 aylık amortisman hesaplaması: $32.000 \text{ TL} / 12 \text{ ay} \times 5 \text{ ay} = 13.333 \text{ TL}$ şeklinde olacaktır. Bu durumda yıllar itibariyle ayrılması gerek amortisman tutarları aşağıdaki gibidir.

Yıl	Amortisman Tutarı
2020	13.333 TL
2021	32.000 TL
2022	32.000 TL
2023	32.000 TL
Toplam	109.333 TL

Gelir vergisi kanununun 40.maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi, 68'inci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi ile 311 seri nolu GV Tebliğinin 13'üncü maddesinde yapılan açıklamalar çerçevesinde, mükellef kurum tarafından iktisap edilen binek otomobil için ödenen ve tercihen gider olarak dikkate alınan özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi tutarı toplamı olan 310.000 TL'nin 2020 yılı için azami 140.000 TL'si safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek, söz konusu tutarı aşan (310.000 TL – 140.000 TL)

=170.000 TL kanunen kabul edilmeyen gider olarak mükellef kurumun 2020 hesap dönemi kurum kazancına ilave edilecektir.

Mükellef kurumun binek otomobilini 2023 yılında sattığında yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır (KDV ihmal edilmiştir):

-----/-----		
102- Bankalar	100.000	
257- Birikmiş Amortisman	109.333	
689- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	40.667	
	254- Taşıtlar	250.000
-----/-----		

B. Alıma İlişkin Vergileri (KDV ve ÖTV) Maliyete Eklendiği Hallerde Uygulama

Binek otomobillerinin kiralanması veya işletilmesi alanında faaliyet gösterenlerin bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 2020 yılı için 160.000 TL, söz konusu vergilerin tercihen maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı 2020 yılı için 300.000 TL'yi aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Örnek 7: Kapı imalatıyla iştigal eden ABC ticari işletmesinde kullanılmak üzere 15/01/2020 tarihinde bir adet binek otomobil satın almıştır. Otomobilin katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi dâhil alış bedeli 680.000 TL olup, mükellef tarafından binek otomobilin iktisabı esnasında ödenen vergiler tercihen binek otomobilin maliyetine dâhil edilmiştir. Bay (A) tarafından 2020 yılında iktisap edilen binek otomobil için en fazla 300.000 TL'ye isabet eden kısım için ayrılan amortisman safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

C. KKEG Olarak Dikkate Alınan Amortismanın, Araç Satışı Sırasında “Diğer İndirim” Olarak Kullanılabilmesi

Mükelleflerin aktiflerinde yer alan binek otomobiller için amortismana esas bedelden daha fazla tutar üzerinden amortisman ayırmaları halinde, genel hükümlere göre ayrılan amortisman tutarı ile amortismana esas bedel üzerinden ayrılan amortisman tutarı arasındaki fark, kanunen kabul edilmeyen gider sayılarak, o yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi kazancına ilave edilecektir. Söz konusu binek otomobillerinin mükellefler tarafından satışı halinde ise ilgili yıllarda amortisman ayırma aşamasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak kazanca ilave olunan tutarların toplamı mükelleflerce vergiye tabi olmayan gelir olarak dikkate alınacak ve bu tutar, gelir veya kurumlar beyannamesinde “Diğer İndirimler” satırında gösterilmek suretiyle kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir. Konuyu örnekle açıklayalım.

Örnek 8: 6 numaralı örneğimizde mükellef kurumun 01/08/2020 tarihinde vergisiz satış fiyatı olan 250.000 TL üzerinden aktifine aldığı binek otomobili için, aktife kayıtlı bedelin tamamı üzerinden amortisman ayırması durumunda; mükellef tarafından binek otomobili için ayrılan amortisman tutarı ile amortismana esas bedel üzerinden hesaplanan amortisman tutarı arasındaki fark KKEG olarak ilgili yıllarda kurum kazancına ilave olunacaktır.

Yıl	Mükellef Tarafından Ayrılan Amortisman Tutarı	Amortismana Esas Bedel Üzerinden Hesaplanan Amortisman Tutarı	KKEG Olarak Kazanca İlave Edilecek Tutar(*)
2020	20.833	13.333	7.500
2021	50.000	32.000	18.000
2022	50.000	32.000	18.000
2023	50.000	32.000	18.000
Toplam	170.833	109.333	61.500

Adı geçen mükellefin söz konusu binek otomobili 2/1/2024 tarihinde 100.000 TL bedel karşılığında satması halinde yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır (KDV ihmal edilmiştir):

----- / -----	
102- Bankalar	100.000
257- Birikmiş Amortisman	170.833
254- Taşıtlar	250.000
679- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	20.833
----- / -----	

Bu kapsamda kanunen kabul edilmeyen giderlerin toplam tutarı (61.500 TL), gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin "Diğer İndirimler" sütununda ayrıca gösterilmek suretiyle kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

D. Kanunun Yürürlüğe Girdiği 07.12.2019 Tarihi ile 31.12.2019 Tarihleri Arasında Satın Alınan Binek Otomobiller İçin Amortisman Uygulaması

Kanunun yürürlüğe girdiği 07.12.2019 tarihi ile 31.12.2019 tarihleri arasında satın alınan binek otomobiller için 2019 yılına ilişkin amortismanlarda bir kısıtlama olmayacaktır. Amortismanlara ilişkin gider kısıtlaması 7194 sayılı Kanunun yayımlandığı 7/12/2019 tarihinden itibaren iktisap edilen binek otomobillere uygulanacak olup, bu tarih ile 2019 yılı sonuna kadar iktisap edilenler için müteakip vergilendirme dönemlerinde gider olarak dikkate alınabilecek amortisman esas bedel; ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli 135.000 Türk lirası, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde amortisman tâbi tutarı 250.000 Türk lirasıdır.

Ancak, bu tarih aralığında iktisap edilen binek otomobiller için 2019 yılında amortisman gideri kısıtlaması söz konusu olmayacak, bu otomobiller için ayrılan amortismanlar Kanunun yayımı tarihinden önceki hükümlere göre gider olarak

indirim konusu yapılabilecektir. 2020 yılı başta olmak üzere müteakip yıllarda ise söz konusu binek otomobiller amortisman gider kısıtlamasına tabi olacak, amortisman esas bedelin tespitinde 2019 yılı için belirlenen tutar dikkate alınacaktır.

E. 07.12.2019 Tarihinden Önce Alınmış Olan Binek Otomobiller İçin Amortisman Uygulaması

7/12/2019 tarihinden önce iktisap edilmiş binek otomobillerde amortisman, değişiklik öncesi hükümlere göre gider yazılabilecektir.

Örnek 9: Orman ürünlerin imalatı faaliyetiyle işgal eden ticari kazanç mükellefi olan Ali Bey faaliyetinde kullanmak üzere 01/12/2019 tarihinde bir adet binek otomobil satın almıştır. Binek otomobilin vergisiz satış fiyatı 200.000 TL olup, iktisap esnasında ödenen ÖTV ve KDV mükellef tarafından 2019 yılı kazancından gider olarak indirim konusu yapılmıştır.

Binek otomobillere ilişkin amortisman gider kısıtlamasının düzenlendiği 7194 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddeleri 1/1/2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere yayım tarihi olan 7/12/2019 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, mükellef Ali Bey iktisap ettiği binek otomobil için 2019 yılında genel hükümlere göre ayırdığı amortismanın tamamını kazancından indirim konusu yapabilecektir. Ancak, 2020 takvim yılı başta olmak üzere müteakip vergilendirme dönemlerinde, 2020 yılı için belirlenen ve özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç amortisman esas bedel olan 200.000 TL üzerinden hesaplanan amortisman, kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

VI.FAİZ VE KUR FARKI GİDERLERİNDE YAŞANAN TEREDDÜTLER

Kredi kullanılarak satın alınan binek otomobiller için iktisap yılından sonraki yıllarda gider kaydedilen faizlerin ve kur farklarının %70 kadarının gider yazılarak, kalan %30 oranındaki kısmına tekabül eden tutarlar kurum kazancından indirilemeyecek ve KKEG olarak beyannameye eklenecektir. Taşit kredi faizleri

ile ilgili bu kısıtlama uygulamacılar açısından tereddüt oluşturmaktadır. Zira bu bedellerin kullanıma ilişkin genel gider mahiyetinde olmayıp iktisap bedeli ile ilgili olduğu ileri sürülebilecektir.

Tereddüt oluşturan nokta, taşıt kredi faizlerinin gider kaydedildiğinde bunlarının %30'u KKEG olacakken, faizin maliyete eklenmesinin tercih edildiği durumda %30'a isabet eden faiz gideri için ne şekilde işlem yapılacağı hususudur. Daha açık ifadeyle, gider yazıldığında KKEG olması gereken %30'luk faiz kısmı üzerinden (amortismanına esas bedel 300.000 TL'yi aşmadığı sürece) amortisman ayrılabilir midir? Yahut ilgili araç satıldığında %30'luk faiz gideri maliyet olarak dikkate alınabilir midir? Amortisman yoluyla KKEG yazıldığı durumlarda ise söz konusu faiz ve kur farkı "Diğer İndirim" olarak vergi matrahından indirilebilir midir?

Konuya örnek üzerinden değerlendirmek gerekirse; X Ltd Şti 01.05.2020 tarihinde tüm vergileri dahil 250.000TL bedelli bir aracı 1 yıl vadeli taşıt kredisi kullanmak sureti ile satın almış olduğunu varsayalım. Taşıt kredisine ait anapara ve faizler toplamı 300.000TL olduğunu ve söz konusu şirketin ihtiyatlılık gereği krediye ait tüm faiz giderlerini ve tüm vergileri taşıtın maliyetine dahil etmek istediğini kabul edelim. Bu durumda, taşıta ilişkin ayrılan amortisman giderlerine ait faiz ödemelerine tekabül eden kısmın %30'luk kısmını ayırıştırıp KKEG olarak mı beyan etmesi gerekiyor; yoksa yasal olarak tanınan amortismanına tabi tutara ait amortisman gideri yasal gider olarak kayıtlara alınabilir mi hususu net değildir.

Sonuç olarak, değişen ekonomik denklemlerde şirketler değişik finansal araçların arayışı içine girmektedirler. Nitekim, bahse konu kredilerin dövizli bir kredi olması da mümkündür. Bu ve benzeri senaryolarla ilgili mali idarenin gerekli açıklamaları yapmasının, mükelleflerin sorunlarla karşılaşmadan önce muhtemel tedbirleri alması yönünden faydalı olacaktır.

DAHA DETAYLI BİLGİ ALMAK İÇİN
BİZİMLE İLETİŞİME GEÇEBİLİRSİNİZ

Ahmet YILMAZ

Müdür

ahmet.yilmaz@centrumdenetim.com

 [LinkedIn](#)

 +90 (212) 267 21 00

 +90 (312) 512 59 42